

Obsah

Předmluva

iii

I. Tichého logika

1. Pojem konstrukce	1
1.1 Konstrukce přirovnané ke geometrickým úlohám	2
1.2 Konstrukce jako smysl aritmetických výrazů	3
1.3 Funkce v extenzionálním a intenzionálním smyslu	3
1.4 Extenzionální a intenzionální smysl λ -termů a denotační vs. procedurální sémantika	4
1.5 Konstrukce jako významy jazykových výrazů	7
1.6 Problém logické adheze	8
1.7 Proti lingvistickému zdvihu	8
1.8 Hovoření o konstrukcích	9
1.9 Logika jako věda o konstrukcích a konstruování	10
2. Druhy konstrukcí	11
2.1 Syntaktická prezentace konstrukci	11
2.2 „Sémantika konstrukci“	13
2.3 Valuace, v -konstruování, v -kongruence	14
2.4 Specifikace druhů konstrukcí	17
2.5 Podkonstrukce	33
2.6 Volnost proměnných	35
3. Tichého teorie typů	37
3.1 Teorie typů a otypovávání	37
3.2 Předchůdci Tichého teorie typů	38
3.3 Princip specifikace a Principy bludného kruhu	42
3.4 Definice Tichého teorie typů	44
3.5 Definice TTT	46
3.6 Příklady entit typové hierarchie	48
3.7 Vybrané významné vlastnosti TTT	51
3.8 Explikace základních množinových entit	59
3.9 Extenzivní kvantifikace	62

II. Characteristica universalis

1. Základy sémantické doktríny TIL	77
1.1 Kontingentní determinace	79
1.2 Báze TIL	80
1.3 Extenze a intenze jako explikáty	83
1.4 Konstrukce jako explikáty	85
2. Sémantické analýzy základních druhů výrazů	93
2.1 Sémantika vlastních jmen a jmen	93
2.2 Sémantika jednoduchých a složených predikátů	96
2.3 Sémantika jednoduchých a složených vět	98
2.4 Sémantika deskripcí	100
2.5 Zobecněné kvantifikátory	106
3. Modalita	109
3.1 Instanciace, držitelství	109
3.2 Explikace možnosti a nutnosti	110
3.3 Modality de dicto a de re	112
3.4 Supozice de dicto a de re	115
3.5 Modální paradoxy	120
3.6 Závislostní vztahy mezi intenzemi	122
3.7 Aktuálně	123
3.8 Existence	124
3.9 Subjunktivní kondicionály	126
3.10 Schopnost a konání	128
3.11 Deontické modality	129
4. Temporalita	137
4.1 Reference k časovým okamžikům a časovým intervalům	138
4.2 Slovesné časy	140
4.3 Frekvenční adverbia	145
4.4 Některá specifika reference k časovým intervalům	148
4.5 Epizodická slovesa a slovesné vidy	151
5. Postoje	157
5.1 Postoje k běžným extenzím	157
5.2 Postoje k intenzím	158
5.3 Postoje ke konstrukcím	164
6. Otázky, odpovědi a imperativy	175
6.1 Otázky a odpovědi	176
6.2 Imperativy	184
7. Pravda a příbuzné sémantické pojmy	187
7.1 Explikace druhů pravdivosti	187
7.2 Pravdivost konstrukcí	191
7.3 Explikace pojmu jazyka jako hierarchie kódů	193
7.4 Pravdivost výrazů	194
7.5 Explikace sémantických pojmu explicitně vztázených k jazyku	196

7.6	Sémantické paradoxy a explicitní vztázenost k jazyku	197
7.7	Explikace k jazyku implicitně vztázených sémantických pojmu	200
7.8	Sémantické paradoxy a implicitní vztázenost k jazyku	201
8.	Vypĺývání a pribuzné pojmy	205
8.1	Princip uvolněné bivalence	206
8.2	Reformulace klasických logických zákonů	207
8.3	Implikování	210
8.4	Presupozice	212
8.5	Vypĺývání	214
8.6	Modelově-teoretické vs. důkazově-teoretické pojetí vypĺývání	221
III. Calculus ratiocinator		
1.	Dedukce v TIL	225
1.1	Dvouozměrná inference	226
1.2	Odvozovací aparát: shody a sekventy	230
1.3	Odvozovací pravidla	232
1.4	Derivace	243
1.5	Stromové derivace	244
1.6	Normální forma důkazu	246
1.7	Sekventový kalkul pro TIL	248
1.8	Poznámka k pojmu vypĺývání	252
2.	Substituce a konverze	255
2.1	Substituce a konverzní pravidla v λ -kalkulu	255
2.2	Substituce	258
2.3	Princip kompenzace	263
2.4	Pohostinnost a odhalenosť	263
2.5	α -, β - a η -konverze ve standardních derivačních systémech TTT	270
3.	Derivační systémy	285
3.1	Teorie pojmu	285
3.2	Nedostatečnost pojmových systémů	286
3.3	Pojem derivačního systému	287
Literatura		293
Nejdůležitější symboly a notační zkratky		303
Rejstřík		305